

FOR TROEN

GUD SOM GENOPRETTER

AF MANUEL VIGILIUS

Lone er et dydsmønster, der har fundet ind i et dødsmonster af "figenblade".

HVEM ER GUD? HVAD VIL HAN MED OS? HVORFOR? OG HVORDAN SKER DET? DET MÅ NÆSTEN VÆRE LIVETS VIGTIGSTE SPØRGSMAAL. DEM FORSOGER VI AT GIVE NOGLE SVAR PÅ I DENNE ARTIKELSERIE, HVOR DEN FØRSTE ARTIKEL KAN LÆSES I NR. 4 2017.

I den første artikel så vi, at Gud ikke bare ønsker at være din åndelige "vaskemaskine" – en tilgivelsesfunktion, der sørger for, at du slipper af med din skyld. Han er en bejler, som vil smykke dig og fremstille dig som fuldkommen. Han vil vinde dit hjerte, være din eneste ene. Og han er gået igennem ufattelige omkostninger, for at det kan ske.

Det utrolige er, at Gud ikke standser der. Kærligheden og helligheden vil mere med dig, i dig. Gud ønsker at genoprette, hvad han engang skabte, og han gør det indefra og ud.

En kølig klippe

Vi læste om lunkne Bjarne i sidste nummer – det viser sig, at han har en kone, der hedder Lone, og som er ret forskellig fra sin mand: Disciplineret og dybt engageret. En søjle i menigheden. Solid som en klippe. Trofast ved alle gudstjenester og møder.

Hun hører mange prædikener, læser meget i Bibelen og bidrager ofte ved "ordet frit". Hun siger

sjældent noget personligt, konkret fra sit liv, men altid noget rigtigt.

Der er i det hele taget en aura af korrekthed omkring hende. Den kan give andre mindeværdsfølelse. Hun er også ret kritisk over for "slapperne" i menigheden og på jobbet. Ind i mellem kan hun have svært ved at tøjle sin kritik – og sit temperament. Så kan der komme et ret så giftigt udbrud ud mellem de smalle læber.

"Hvor kom det fra?!" spørger de, som overværer det.

Det gør Lone i dårligt humør at tænke på. Så hun forsøger at fortrænge det og fokusere på Jesus – og undgå situationer, hvor andre kommer for tæt på: Det er for farligt.

Når hun fejler, føler hun stærk skam, men først og fremmest ærgrelse, fordi det åbner en flanke for kritik. Og når andre antyder, at der er et problem, reagerer hun defensivt: Jesus er jo død for mig! Hvorfor skal vi så rippe op i det?

Hun tænker, der må være noget galt med deres

FOTO: ISTOCKPHOTO

Lone skjuler sig bag selvdisciplin, distance, teologisk korrekthed og dårlige undskyldninger, fordi frygt og skam er blevet det styrende princip i hendes liv som kristen.

teologi ...

I sit stille sind håber hun bare, at hun kan blive bevaret, indtil Jesus kommer igen – og at han gør det snart, så hun kan komme hjem til Gud og endelig slappe af.

Jeg ved ikke, om du kender en Lone. En, du er tæt på. Måske endda helt tæt ... Jeg kender hende. Og ligesom med Bjarne er der mere end en god portion Lone i mig selv.

Hvad er der galt med Lone – og med mig? Det er lidt sværere at sætte fingeren på. Med Bjarne var det tydeligt. Med Lone kan man kigge rigtigt længe uden at opdage, at der er noget helt galt. Og hun ænsrer det ikke selv.

Det skal vi forsøge alligevel. Ikke for at dømme Lone, men for at råbe hende op. Fordi Gud har andre, højere tanker med hende. Fordi Gud får ære, når vi genoprettes i hans billede, og fordi det er hans vilje, at der skal brede sig ringe af velsignelse, ikke skyldfølelse, omkring os.

Dæk din synd!

For at identificere både problemet og løsningen skal vi helt tilbage til begyndelsen, til de første mennesker på jorden:

Gud skabte mennesket "i sit billede" (1 Mos 1,27). For at vi skulle ligne ham. For at vi skulle leve i ubrudt fællesskab, tillid og kærlighed med ham.

Da vi faldt, blev vores hjerter slået ud af kurs. Vi lyttede til Satans løgne og mistede den barnlige tillid til vores far (1 Mos 3,4-6). Blev selvkloge og mistænksomme. Og da han kaldte de første mennesker til opgør i haven, løb de ham ikke i møde, men gemte sig i frygt (1 Mos 3,8). Forsøgte at dække over deres synd med figenblade (1 Mos 3,7).

Det har vi gjort lige siden. Og det er vores store tragedie.

Vi fødes med en standardindstilling, der er programmeret i Edens Have: Dæk din synd!

Ofte bliver denne indstilling næret igennem

Manuel Vigilus, f. 1970
Kommunikationschef i COWI
mvigilius@gmail.com

Det er Guds vilje, at der skal brede sig ringe af velsignelse, ikke skyldfølelse, omkring os

vores opvækst. Det er de færreste forældre, der magter at sende det signal til deres børn, at deres kærlighed er *præcis* lige så stor og stærk over for barnet, når det opfører sig urimeligt og flabet, som når det står og spiller violin foran skolens forældre med hvid kjole og snorlige fletninger.

Og selv om det skulle lykkes at sende signalet, så er vores modtagerapparat af natur så forkvaklet, at vi sjældent opfatter signalet korrekt: Vi har simpelthen svært ved at opfange signalet om kærlighed, når vi bliver irettesat for ulydighed.

Logikken bliver meget hurtigt: Mor og far elsker mig mest, når jeg er god, og mindre, når jeg er slem. Det er ubehageligt ikke at være elsket. Så jeg må holde det onde for mig selv, skjule det, dække over det, kompensere for det med gode gerninger, så jeg kan få kærlighed!

Dårlig idé. Dårlig strategi. Og helt fejlagtigt i forhold til vores himmelske far.

Teoretisk teologi

Det betyder, at selv om Lone – og vi – hører og ”tror” på evangeliet, bliver det ikke for alvor den drivende kraft i hendes og vores indre liv.

Vi ved, at Jesus er død for os, men når vi bliver presset, når vi står nøgne, når vi kommer ind til kernen, griber vi efter figenblade: Selvdisciplin, distance, teologisk korrekthed, dårlige undskyldninger. De bliver vores egentlige frelsesgrund: Det, vi bygger vores identitet og frihed på.

I mit eget liv kan det se sådan ud:

- At jeg giver penge til kirke eller nødhjælp eller andre mennesker, ikke fordi jeg har fået alt og elsker Gud og mennesker, men for at få bedre samvittighed med at tjene eller bruge mange penge på mig selv.

- At jeg tager til gudstjeneste eller møder, ikke fordi jeg længes efter at høre fra min far og være sammen med mine søskende, men fordi jeg frygter for mit omdømme.
- At jeg forbereder mig meget grundigt på en prædiken – eller artikel! – ikke af kærlighed til tilhørerne/læserne, men af frygt for deres dom.
- At jeg gør, hvad min kone vil have mig til at gøre, ikke af kærlighed, men for at undgå kritik.

Det kan se fromt og kristent ud, men er det smukt? Er det Guds genoprettende kunstværk? Eller er det bare figenblade?

Misforstå mig ikke – for det kan blive meget åndeligt selvoptaget det her: *Selvfølgelig* skal vi gøre godt mod andre mennesker med halvsløje motiver. *Selvfølgelig* skal vi ikke vente med at handle, til vores hjerte og motiver er helt rigtige – så får vi jo aldrig løftet en finger!

Men: Frygt og skam kan og må ikke være det styrende princip for vores liv og vores vækst som kristne. Det reducerer Gud og det, som Jesus har gjort. Og det er tørt og trist.

Indefra og ud

Det er et liv, som minder mig om den gamle Volvo 340, vi blev forsøgt prasket på, dengang vi skulle købe vores første bil: Den så godt ud. Skinnede smaragdgrøn i solen. Men da jeg løftede på måtten i bagagerummet, kunne jeg se sandheden om bilen: Den var pilrådden af rust. Den havde ikke brug for salgslak. Den havde brug for en gennemgribende renovering.

Satan er selvfølgelig ikke glad for selvdisciplin og gode gerninger – men han kan sagtens leve med det, hvis bare han kan snige noget stolthed med ind. Hvis bare det bliver en erstatning for ærlig bekendelse og fuld overgivelse til Gud.

Det er et oldgammelt trick. Det kan vi se i Det Gamle Testamente, hvor profeterne igen og igen irettesætter folket for deres overfladiske gudsdyrkelse (Es 1,14-20 m.fl.).

Det kan vi se hos Jesus, som irettesatte farisæerne for at være øjentjenere og kalkede grave (Matt 23,27): Smukke udenpå, stinkende rådne indeni.

Guds genopretning er anderledes. Den går

gennem radikal, grundlæggende forandring fra selve kernen af vores identitet: Han tager vores gamle, døde stenhjerte og giver os et levende kødhjerte i stedet (Ez 11,19).

Som forfatteren og tænkeren C.S. Lewis formulerede det: "Når Gud kommer ind i et menneskes liv, ser han ikke på os og siger: 'Hvis jeg skærer lidt her og lidt dér, så bliver det rask.' Han fælder hele træet og planter et nyt i stedet!"

Det er denne radikale forandring, Paulus beskriver: "I skal *aftægge det gamle menneske*, som hører til jeres hidtidige levned, og som ødelægges af sine forførelseriske lyster, og at I skal *fornyes i sind og ånd og iføre jer det nye menneske, skabt i Guds billede* med sandhedens retfærdighed og fromhed" (Ef 4,22-24).

Selve jeg-først-, præstations- og frygt-motivationen må dø. Den kan kun dø, hvis vi ser, hvor uendeligt elskede, vi er – uanset vores synd. Vi har brug for at erkende, hvor dybt problemet stikker i vores gamle natur – at den ikke kan forbedres. At den bare skal dø; men også at vi får lov at modtage en helt ny, fuldkommen retfærdighed og identitet i Jesus, og at Gud selv vil genoprette os i sit billede til et liv i skønhed og fuldkommenhed.

Dydsmonstre og dødsmonstre

Det var det, Jesus mente, da han sagde: "Hvis jeres retfærdighed ikke langt overgår de skriftkloges og farisæernes, kommer I slet ikke ind i Himmeriget ... Så vær da *fuldkomne*, som jeres himmelske fader er fuldkommen!" (Matt 5,20.48).

Det er jo svimlende, frygtindgydende – men også fantastisk og muligt.

Der er Lone ikke kommet til endnu – eller hun er kommet væk fra det. Hun er et *dydsmonster*, der har fundet ind i et *dødsmonster* af "figenblade".

Budskabet om Guds nåde lindrer skyldfølelsen, men det tænder ikke en *brand* i hendes hjerte, fordi det aldrig får lov at blive konkret. Fordi det aldrig når derind, hvor det virkelig stinker. Hvor hun indser og bekender, at *alt* er tabt – og får lov at se, at *alt* kan vindes.

Og måske også, fordi Lone kommer i en for-

samling, hvor det med Guds genoprettelse ikke bliver forkyndt – af frygt for at det skal ende i usundt fokus på egen vækst, lovtrældom e.l.

Sluk for pumperne

Men Gud *er* en genopretter, og også genoprettelsen er nåde og kærlighed. Og det er den eneste naturlige udvikling for en kristen.

Det, Gud *gør*, er jo egentlig blot, at han *i stedet bringer tingene tilbage i balance. Til det, vi var skabt til.*

Vi spiller en rolle i det – bestemt (og det vil jeg komme ind på i sidste artikel i serien), men vi spiller ikke *hovedrollen*: Det er Gud, der handler i og med os, gennem sit ord og sine sakramenter.

Det kan sammenlignes med det, som skal ske med Søborg Sø i Nordsjælland:

Lige nu er "søen" tørlagt. Det er den, fordi man på et tidspunkt ville overtage kontrollen med naturen og derfor installerede pumper, der holder vandet kunstigt ude. Det har skabt en unaturlig tilstand, hvor de oprindelige planter og dyr ikke kan leve. Praktisk, men også tørt og trist.

Nu er der et ønske om at opgive kontrollen, slukke for pumperne, så vandet kan vende tilbage, oversvømme den tørre mark, og livet genopstå. Genoprette søen.

Sådan er det også med Guds genoprettelse af vores hjerter: Det kan virke skræmmende. Kaotisk. Vi afgiver jo kontrol! Vi smider figenblade. Vi fjerner det fundament, vi møjsommeligt har bygget op.

Men det er kun sådan, det levende vand kan komme til og oversvømme det tørre land. Det er sådan, Gud genopretter den naturlige balance. Det billede, som var i hans sind, da vi blev skabt.

Det er en *organisk proces*, og sådan nogle er langsomme, bugtede. Så langsomme, at de færreste kan få øje på den. Og vi har brug for hindens hjælp i denne proces.

Men Gud ser det. Han glæder sig over det. Og han er trofast. *Han* vil fuldføre sin gerning i os (Fil 1,6). Også når det virker, som om alt går i stå og går i sort. Måske især *da*. Det skal vi se nærmere på i næste artikel ... ■

Vi har simpelthen svært ved at opfangne signalet om kærlighed, når vi bliver irettesat for ulydighed